

Hidrometeorološke razmere in stanje vodnih zalog v Sloveniji

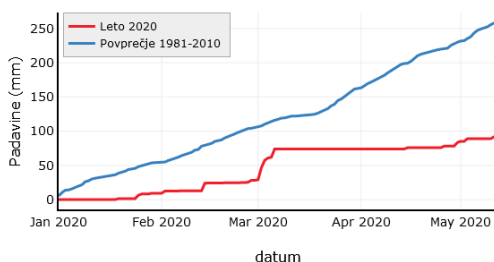
14. maj 2020

Meteorološke razmere

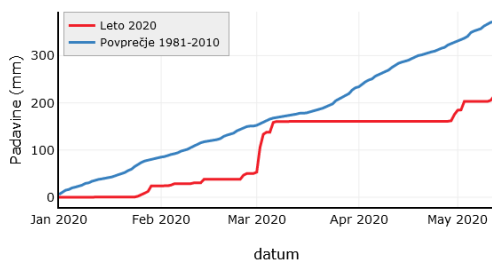
April je bil do prehoda fronte, ki je nastopil 29. aprila, zelo suh po vsej Sloveniji. Izjema je bilo deževje v sredini meseca, ki je osrednji in vzhodni Sloveniji prineslo 10-20 mm padavin. Predvsem v zahodni polovici Slovenije vključno z alpskim delom je med 1. – 28. aprilom padlo komaj kaj padavin (2-6 mm), v Biljah in Bovcu pa praktično ni deževalo. Medtem ko je v tem času celoten severovzhod Slovenije prejel dobrih 30 % običajnih mesečnih padavin, pa je v regijah zahodne polovice Slovenije z izjemo Ljubljane z okolico padlo manj kot 10 % aprilskih padavin. Tople in vetrovne razmere tekom meseca so obenem poskrbele za povečano izhlapevanje vode v ozračje, v aprilu je bilo le-to po vsej Sloveniji med 25-45 % večje od običajnega.

Prehod fronte čez Slovenijo v zadnjih dneh meseca aprila je prinesel deževno obdobje, tudi ohladilo se je. V prvih dveh tednih maja pa je bilo med 5 in 8 padavinskih dni, prinesli so dobrodošle padavine. Največ jih je padlo v Postojni, Kočevju in na bovškem (med 78 in 100 mm), drugod pa so se večinoma gibale med 20 in 45 mm. Le savinjska in obalno-kraška regija* sta bili v teh dneh deležni skopih padavin (v Celju 16 mm in v Portorožu 11 mm).

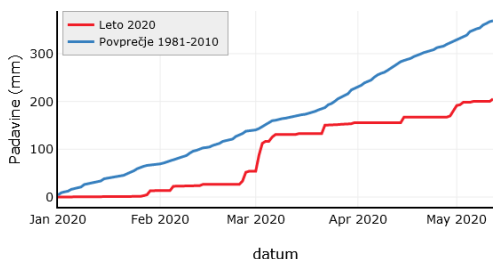
Portorož - kumulativna količina padavin

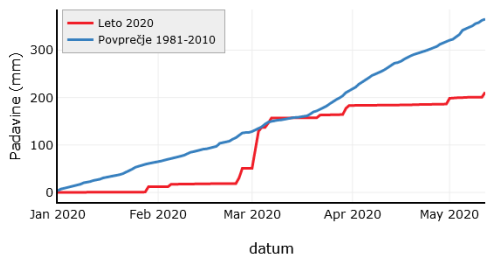
Bilje - kumulativna količina padavin

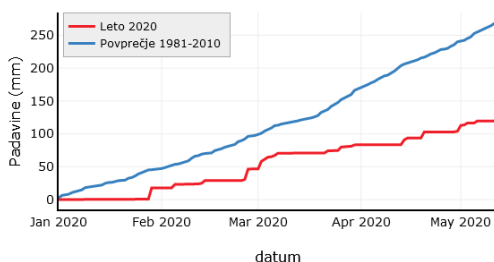
Ljubljana - kumulativna količina padavin

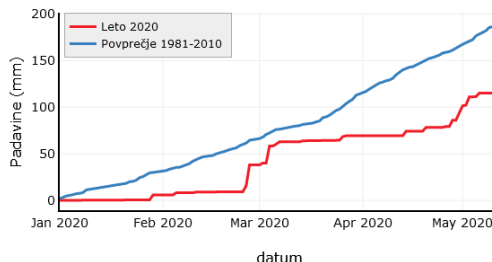
Lesce - kumulativna količina padavin

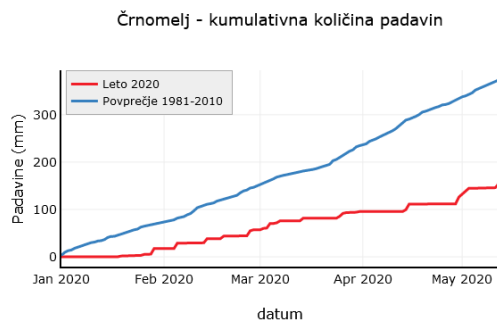
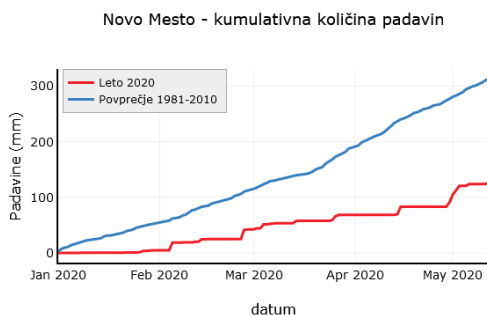

Celje - kumulativna količina padavin

Murska Sobota - kumulativna količina padavin

Kumulativna količina padavin od 1. januarja do 13. maja 2020 (rdeča) in primerjava z dolgoletnim povprečjem 1981-2010 (modra).

Stanje vodne bilance površinskega sloja tal

Padavine preteklih dni so nekoliko izboljšale zalogo vode v površinskem sloju tal predvsem na severovzhodu države (koroška, savinjska, podravska in pomurska regija). Na zahodu države pa so bile preskope, da bi se preskrbljenost tal z vodo bistveno izboljšala. Stanje površinske vodne bilance zadnjega meseca in pol bi lahko ocenili kot sušno predvsem v zahodni polovici Slovenije in na jugovzhodu. Največji vodnobilančni primanjkljaj za obdobje od začetka aprila beleži obalno-kraška regija* (Portorož -91 mm), izrazito negativen pa je tudi na goriškem (Bilje -55 mm), v Spodnjem Posavju (Cerklje ob Krki -52 mm), na gorenjskem (Rateče -46 mm), savinjskem in v Ljubljani z okolico (Celje in Ljubljana-Bežigrad -42 mm). V Podravju in Pomurju za to obdobje prevladujejo običajne vodnobilančne razmere.

Na območjih, kjer se je v prvih dveh tednih maja vsaj začasno obnovila zaloga vode v tleh, so žita porasla in dobila intenzivno zeleno barvo. Ječmen klasi, pšenica mu bo sledila v prihodnjem tednu. Vsled povečane vlažnosti zraka in pogoste omočenosti listov, se je na žitih povečala nevarnost pojava fuzarioz, rje, ožigov in sneti. Trave pa so v različnih razvojnih fazah. Zgodnje, kot na primer travniški lisičji rep, polno cvetijo in odcvetajo, travniška latovka, in pasja trava sta razprli late, že je opaziti prve prašnike, visoka pahovka pa je večinoma še v latenju. Podobno tudi številne druge trave. Za pridelavo kakovostne silazne krme je potrebno travo pokositi, ko je večina trav v fazi latenja. Med 6. in 11. majem so bile razmere primerne za košnjo in siliranje. V tem tednu pa zaradi dežja, vlažne travne ruše ter počasnega sušenja, košnja skoraj ni bila mogoča. Če bo v obdobju rasti drugega odkosa preskrbljenost tal z vodo boljša kot je bila v prvem obdobju, se bo travna ruša hitro obnovila in bo naslednja košnja lahko že čez dober mesec dni.

Obeti kažejo, da bo do konca tega tedna in v prvih dneh naslednjega še nestabilno vreme s padavinami. Zato ni pričakovati bistvenega poslabšanja trenutnih sušnih razmer v površinskem sloju tal.

*Sušne razmere po regijah Slovenije so ocenjene na osnovi percentilne analize kumulativne meteorološke vodne bilance t. j. razlike med referenčno evapotranspiracijo in padavinami za izbrano obdobje (v spomladanskem času obravnavamo 2 obdobja; od 1. januarja in od 1. aprila, ko je meja za nastop vegetacijskega obdobja). Napoved meteorološke vodne bilance v vegetacijskem obdobju na reprezentativnih postajah lahko spremljate na spletni strani Agrometeorološka napoved: <http://meteo.arso.gov.si/met/sl/agromet/forecast/>.

Stanje vodotokov

Med 5. in 10. majem so imele reke na več kot 60 % vodomernih postaj majhne in sušne pretoke. Srednjo vodnatost so imele Mura, Drava in reke z izvirov v Julijskih Alpah. Vodnatost rek se je v tem obdobju zmanjševala. 10. maja smo na 15 % vodomernih postaj po različnih delih Slovenije beležili sušne pretoke.

Ob padavinah se je vodnatost rek 11. in 12. maja, povečevala. Reke v zgornjem Posočju in Sava Bohinjka so prehodno narasle do velikih pretokov, reke v osrednji Sloveniji pa do srednjih pretokov. Srednji pretok je imela tudi Mura. Pretoki kraške Ljubljani in Krke so ostali mali. Od 13. maja se je vodnatost povsod po Sloveniji počasi zmanjševala.

Danes, 14. maja, ima večina rek v vzhodni in južni Sloveniji malo vodnatost, srednjo vodnatost pa še ohranjajo Mura, Kolpa in Sava v zgornjem toku ter njeni pritoki z alpskim zaledjem. Soča v zgornjem toku ima veliko vodnatost. Povprečni pretok Soče v Solkanu je bil v prvi polovici maja običajen, čeprav je še v drugi polovici aprila dosegal vrednost blizu najmanjšega v primerjalnem dolgoletnem obdobju. Dalj časa trajajoče nizkovodne razmere pa se nadaljujejo v večjem delu osrednje in vzhodne Slovenije. Kljub zmernem povečevanju vodnatosti, reki Ljubljana in Savinja ohranjata najmanjšo povprečno vodnatost v tem obdobju, le-ta pa je nekoliko večja na Savi v spodnjem toku, Muri in Krki.

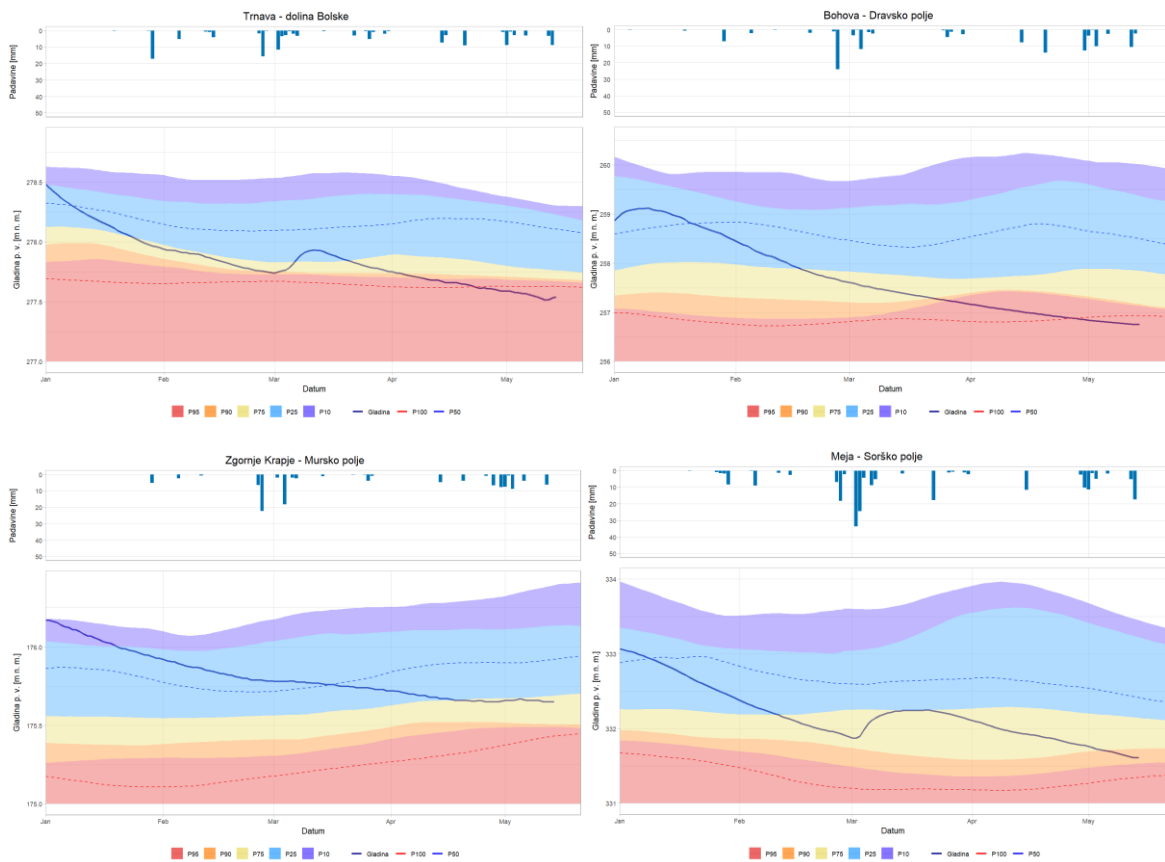
Zmanjševanje vodnatosti rek se bo danes in jutri nadaljevalo. Ob koncu tedna bodo reke na severozahodu prehodno narasle do velikih pretokov. Velike pretoke bosta dosegli tudi Mura in Drava, njuna povečana vodnatost se bo nadaljevala v začetku prihodnjega tedna. Sava v spodnjem toku bo narasla do srednjih pretokov. Vodnatost rek v južni Sloveniji bo ostala mala in se bo še naprej zmanjševala.

Stanje podzemnih voda

V preteklih dneh smo bili priča kar nekaj padavinskim dogodkom, ki so bili več kot dobrodošli glede obnavljanja podzemne vode. Na žalost je bilo napajanje vodonosnikov v tem času najmanjše ravno na območjih z največjim primanjkljajem podzemne vode, to je na severovzhodu države. Gladine podzemne vode v medzrnskih vodonosnikih Dravske in Savinjske kotline se tako v tem času še naprej vztrajno znižujejo in se na večini merilnih postaj severnega in zahodnega dela Dravskega polja ter na osrednjem delu Ptujskega polja gibljejo v območju zelo nizkih vodnih količin za ta letni čas. Vodnjak v Zgornjih Jablanah že več tednov zapored ostaja suh. Podobno stanje spremljamo na večini merilnih postaj vodonosnikov spodnje Savinjske doline, kjer količina napajanja z infiltracijo padavin v zadnjih dneh in tednih ni zadostila pogojem za obrat trenda zniževanja vodnih gladin. Kljub neugodnim razmeram količinskega stanja podzemne vode za ta letni čas pa vodne gladine še niso dosegle ekstremno nizkih vrednosti dolgoletnega obdobja opazovanj. Nizko stanje spremljamo tudi na večini merilnih postaj vodonosnikov Kranjskega in Sorškega polja.

Nekoliko ugodnejše vodne razmere kot v mesecu aprilu v tem času spremljamo v plitvih vodonosnikih Vipavske doline in Šentjernejskega polja, kjer se zaradi manjše globine do podzemne vode obnavljanje vodonosnikov iz padavin običajno odrazi hitreje kot v globljih vodonosnikih. Trendi zniževanja vodnih gladin so se ustavili tudi mestoma v vodonosniku doline Kamniške Bistrice. V visokogorju se še vedno tali sneg, kar prispeva k deležu obnavljanja podzemne vode v delih vodonosnikov v vplivnih območjih rek z visokogorskim prispevnim zaledjem.

Padavine na krasu so v preteklih dneh povzročile kratkotrajno povečanje izdatnosti kraških izvirov, saj večina padavinske vode iz teh vodonosnikov odteče proti izvirov po kanalih in večjih razpokah relativno hitro, le manjši del vode pa se zadrži v vodonosniku daljši čas.

Povprečne dnevne gladine podzemne vode na izbranih merilnih mestih v primerjavi s percentilnimi vrednostmi dnevnih gladin obdobja 1981 – 2010 zglajenimi s 30 dnevni drsečim povprečjem.

Vremenski obeti – razvoj vremena od 18. do 23. maja

V ponedeljek in torek bodo naši kraji še pod vplivom razmeroma toplega zraka in šibkih vetrov južnih smeri. Od srede naprej kaže na dotok hladnejšega zraka z okrepljenimi severnimi do severovzhodnimi vetrovi.

V ponedeljek in torek bo deloma sončno s spremenljivo oblačnostjo, predvsem v torek bodo možne krajevne plohe in posamezne nevihte. Od srede naprej bo več sončnega vremena, dež bo malo verjeten. Najvišje dnevne temperature bodo okoli 20 °C.